СУРАТДА: келгуси йил ҳисобига меҳнат қилаётган «Юлдуз» фирмасининг илғор тикувчиси О. Байрамова. У ўзининг илғорлиги билан бутун коллективни қувонтиряпти.

Т. Каримов фотоси.

- ЧИННИ ЗАВОДИНИНГ ИСТИҚБОЛИ
- ТУЛАЛИКЛАР ТАШАББУСИ
- КРАНЛАРНИНГ ЯНГИ НАМУНАСИ

Шаҳримизнинг бир куни

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

4 ФЕВРАЛЬ 1970 й. 5-йил чиқиши. ЧОРШАНБА № 29 (1097). БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

Қардошлар тажрибаси

Куни-кеча республика енгил саноати корхоналари мутахассисларидан бир группаси Тула шаҳридан келишди. У ерда Бутуниттифоқ семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Семинар-кенгашда қатнашган Ўзбекистон ССР Енгил саноати министри ўринбосари Саидкамол МАҚСУДОВ мухбиримизга бундай деди:

— Ҳозирги пайтда ишлаб чиқариш корхоналарида ишчилар танқислиги сезилмоқда. Бу муаммо эса Туладаги Шекин химия комбинатида жуда муваффақиятли ҳал қилинган.

Қардошларимизнинг янги тажрибасини оммалаштириш мақсадида у ерда бир неча кунлик семинар ўтказилди. КПСС Марказий Комитети ташкил қилган бу семинарда Шекин химия комбинатида ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда партия комитети ва коллективнинг ҳамкорлиги тажрибаси ўрганилди.

Бу масалада бир қатор қизиқарли докладлар тингладик. Шекинликлар тажрибаси чиндан ҳам диққатга сазовор. Комбинатда ишчиларнинг меҳнат ҳақи ички имкониятлар ҳисобига оширилган. Бир мастер икки мастернинг ишини бемалол уддалай олади. Натижада ишчиларнинг моддий манфаатдорлиги яхшиланган.

Комбинатда ишлаб чиқариш билан атрофлича танишдик. Уларнинг тажрибасини республикамиз саноатида қўллаш мумкин. Бу борада катта тайёргарлик ишлари олиб бориш керак.

Келгусида бу янгиликнинг натижалари халқ хўжалиги тараққиёти учун жуда катта фойда келтиради.

● Тошкент—жаҳонга

УРУҒЛИК ЧИГИТ—ЭКСПОРТГА

Охунбобоев номли 1-пахта тозалаш заводининг ишчилари баракали меҳнат қилмоқдалар. Улар январь ойида ўтган йилги пахта ҳосилидан 1420 тонна ёки планга қўшимча 70 тонна тола ажратдилар ва кўп миқдорда юқори сифатли уруғлик чигит тайёрладилар.

Ажратилган «оқ олтин» толалари Тўқимачилик комбинатига ҳамда РСФСРнинг тўқимачилик корхоналарига жўнатилмоқда. Завод яқинда момиқ толалардан бир партиясини Англияга экспорт қилди.

Бугун

Ливан пахтакорларига икки вагон уруғлик чигит жўнатилди. Яна кўплаб мамлакатларга жўнатиш учун уруғ тайёрланмоқда.

● Тошкент—мамлакатга

ДЎСТЛАР БУЮРТМАСИ БИЛАН

Каноп фабрикасининг тажриба устахонасида маҳсулотни сиқувчи валикларнинг янги тури тайёрланди. Илгари валиклар чўяндан тайёрланарди. Эндиликда эса бу резинкали металл комбинацияси асосида яратилди. Бу янгиликнинг қўлланиши туфайли каноп маҳсулотлари ишлаб чиқариш процесси икки баравар ортди, ҳар куни эса кўплаб электр-энергия иқтисод қилинмоқда.

Ана шу «юмшоқ» валикларга мамлакат корхоналари ҳам катта қизиқиш билан қарамоқдалар.

Бугун

устахонада тайёрланган валиклардан бир партияси қардош Белоруссия республикасининг Шкловский заводига жўнатилди.

⊙ *Янги лойиҳалар*

КОРХОНАНИНГ КЕЛАЖАГИ

Чинни заводи ишга тушганига йигирма йилча вақт бўлди. Чинни маҳсулотига талаб тобора ортмоқда. Келгусида чинни буюмлар танқислигига барҳам берилади. Бунинг учун корхонани ёшартириш, яъни уни давр талабига жавоб берадиган даражада катта қуриш керак.

«Узгипротяжпром» институти инженерлари заводнинг янги ишлаб чиқариш корпуслари ҳақида лойиҳа тайёрладилар. Лойиҳага Ленинграддаги керамика саноат илмий-текшириш институтида ишланган чизмачилик ҳужжатлари асос қилиб олинди.

Янги лойиҳа ҳақида корхона бош инженери Дилшод МАҚСУДОВ бундай деди:

— Корхона «Ш» шаклида уч корпусдан иборат қилиб қурилади. Улар энг асосий ишлаб чиқариш корпуслари ҳисобланади. Бундан ташқари иккита эски корпус қайта ремонтдан чиқарилади. Корхонанинг янги биносида маҳсулот поток усулида тайёрланади. Бу хом ашё тайёрловчи, уларни сақлайдиган, қолиплаш, безаклар бериш ва сўнгги қуритиш цехларидан иборат бўлади.

Барча ишлаб чиқариш воситалари механизациялаштирилиши натижасида катта иқтисодий фойда кўрилади. Корхонанинг барча цехлари такомиллашган техника билан жиҳозланади. Англия ва ГДР мамлакатларидан поток линиялар келтирилади.

Ҳозирги пайтда корхонада йилига 4 миллион дона чинни буюмлари ишлаб чиқарилади. Келгусида барча қурилиш ишлари битгач, бу рақам 24 миллионга етади.

Қурилиш ишлари 1971 йили бошланади.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАБ

Алишер Навоий номидаги республика халқ кутубхонаси ходимлари Ильич туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан янги кўргазма очди. Кўргазма «В. И. Ленин асарларининг янги нашрлари ва адабиётлар» деб номланади.

Кўргазма экспонатлари ҳар куни янги асарлар ҳисобига бойимоқда. Мамлакатнинг турли шаҳарларидан ҳар хил китоблар келяпти.

Кутубхона коллективи шу кўргазма қошида «Ленин ва Ўзбекистон» рубрикаси билан серқуёш диёримиз тараққиёти ҳақида коллекция ташкил қилади. Бу коллекцияда Туркистонда ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси тараннум этилади.

11-баланд бинолар трестининг 69-бошқармаси Ленинград кўчасида маъмурий бинони бунёд этмоқда. Бу ерда меҳнат қилаётган арматурачилар М. Коноплева ва Х. Бозоров кундалик топшириқларни 130 — 140 процентдан адо этишмоқда.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) М. Коноплева ва Х. Бозоров.

И. Шоиноғамов фотоси.

УЙСОЗЛАР—САМОЛЁТСОЗЛАРГА

Уй муборак!

1-уйсозлик комбинатининг азаматлари Чкалов номли Авиация заводининг буюртмаларини ўз вақтида бажармоқдалар.

Бугун

Рисовая даҳасининг тўртинчи кварталида иккита муҳташам уй-жой биноси фойдаланишга топширилди. Бу билан бинокорлар самолётсозларнинг 200 га яқин оиласини хурсанд қилдилар.

⊙ ЯНГИ ФИЛЬМЛАР

ФИЛЬМДА НОТ

Тўқимачилик комбинати фабрикаларида меҳнатни илмий ташкил этиш борасида қатор ибратли ишлар амалга оширилди. Иш маданиятини оширишда қўл келаётган бу усул ўзининг ижобий натижаларини берди.

Бугун

Тўқимачилик маданият саройи киноҳаваскорлари ана шу темада янги ҳужжатли фильм яратишга киришдилар. Ёш ижодкорлар суратга олаётган лавҳалар композицион тузилиши жиҳатидан ҳам оригиналликка эга.

Меҳнат, илм, тараққиёт — булар фильмнинг бош мавзуидир. Фильмни яратишда комбинат инженерлари ҳамда Тўқимачилик ва енгил саноат институти олимларининг ҳам ҳиссалари бўлади. Корхонанинг бош инженери В. Зиков билан институт доценти Т. Шариповлар эса экран асарига консультантлик қилмоқдалар.

ҚУДРАТЛИ КРАНЛАР

Шаҳримиз янгиликлари

Бугун

«Подъёмник» заводида кўтарма кранларнинг янги намунасини ишлаб чиқаришга киришилди. Корхона ижодкорлари яратган бу қудратли машинанинг аввалгилардан фарқи шуки, ҳар қандай иқлимли шароитга мўлжалланган. Машинанинг герметик кабинаси бир меъёрли ҳароратда бўлади.

Бундай машина Совет Иттифоқининг Сибирь районлари ҳамда Африка мамлакатларида қўл келади.

Бундан ташқари завод инженерлари москвалик конструкторлар билан ҳамкорликда Волжский автомобиль заводи учун мўлжалланган кўтарма кран намунасини тайёрлашмоқда. Янги машина исталган тезликда ҳар томонга юк кўтариб бера олади.

● *Доҳий юбилейига бағишлаб*

„ФАОЛ"ЛИКЛАР ҲИММАТИ

Дарҳақиқат маҳалла клубига киришингиз билан ана шу шиорга кўзингиз тушади. Клуб дид билан безатилган. Ленин хонасини эслатади. Деворларда доҳий ҳаёти ва ижодига бағишланган турли стендлар ва бурчакда асарлар кўргазмаси диққатингизни тортади.

Бу ерда улкан тантана. Маҳалла аҳли башариат доҳийси В. И. Лениннинг табаррук тўйи олдидан йиғилишган. Тантанада «Ленин ҳамиша биз билан» деган шиор ҳукмрон. Соат миллари кечки олтини кўрсатмоқда. Фаолликларнинг ҳаммаси шу ерга кўчиб келгандай, ҳаммаси доҳийни зиёрат қилишга ошиқаётгандай туюлади...

Улкан тантанани маҳалла комитети раиси С. Қосимов очади. Кеча келажагимиз-дўндиқлар табригидан бошланади. 21-боғча кичкинтойлари доҳий ҳақидаги шеърларини мароқ билан ўқийдилар.

Кичкинтойлар ва оталар гурунги бошланади. Клубнинг юқори томонида оталар — бизнинг бахтимиз учун курашганлар ва кичкинтойлар — келажагимизнинг чиқишлари мароқли бўлди. Бу — Ленин ғоясининг, унинг тантанасининг тимсоли эди. Ҳа, оталар кичкинтойлар бирлиги ҳаётимиз келажагидир.

Доҳийни кўрган табаррук инсон М. Бақоевнинг қалб сўзлари кеча қатнашчиларини тўлқинлантириб юборди.

— Ильич оддий, меҳнатсевар инсон эди, — деди сўзининг охирида М. Бақоев. — Унинг камтарлигига бир мисол келтираман: 1923 йил эди. Биз ҳарбий курсантлар Кремль майдонида шанбалик ўтказаётгандик. Шунда доҳий Кремлдан секин юриб келдиларда, бироз тоблари бўлмаса ҳам, бизга ёрдам бердилар. Кимдир, қўяверинг Владимир Ильич, ўзимиз майдонни тозалаймиз, деди. Шунда Ильич, ахир мен ҳам шу ерда яшайман. Шанбаликда ёрдам беришим керак, дедилар. Ҳа, у ана шундай буюк инсон эди!

Октябрь район партия ва ижроия комитетлари номидан район халқ маорифи бўлими мудири С. Саидаҳмедов гапирди.

Маҳаллада биринчи марта ўтказилаётган бундай кечани ташкил қилишда активлардан Р. Хожиматова, Н. Ваҳобов ва С. Исҳоқовлар яқиндан ёрдам бердилар.

Кеча алламаҳалгача давом этди. Айниқса, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ф. Содиқов раҳбарлигида кечага ташриф буюрган созанда ва хонандаларнинг чиқиши маҳалла аҳлига хушчақчақлик, енгил кайфият бахш этди.

Бугун шаҳримизда

СЕЗГИР АППАРАТ

Шаҳарлараро телефонда сўзлашиб турганингизда нима ҳам бўлади-ю, бирдан алоқа узилиб қолади. Бунда телефон усталарига қийин бўлади, шикаст қаердалигини топиш амри-маҳол.

Тошкентдаги «Промсвязь» заводи ишлаб чиқарган янги аппарат бундай машаққатларга барҳам берди. «КДВ-1» маркали бу аппарат кабеллар иши бузилганлиги ва улар қаерда содир бўлганлигини ҳам аниқлаб беради.

Корхона коллективи бу автоматни Украина инженерлари билан ҳамкорликда яратди.

Бугун

янги маҳсулот Москвага — Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида намойиш қилиш учун жўнатилди.

УЙ БЕКАЛАРИГА

Уй бекалари газ плиталари духовкасини ёқишда жуда қийналишади. Чунки гугурт чақиш билан бирдан олов қўлга урилади. Бу «уй муаммоси» яқинда ҳал бўлади.

Бугун

пластмасса заводида икки электроботареяда ишловчи махсус ёндирғични ишлаб чиқаришга киришилди. Бу ёндирғич узун бўлиб духовкани эҳтиёткорлик билан ёқишда қўл келади.

Янги ёндирғични заводнинг асбобсозлик ва электр йиғув цехлари кўплаб ишлаб чиқариш учун тайёрламоқда.

ОЛТИН ЧИҒАНОҚ

Бугун

ПОЙТАХТДАГИ МАРМАР ЗАВОДИДА ПАРДОЗЛАШ ЎРНИДА ИШЛАТИЛАДИГАН МАРМАР ЧИҒАНОҚЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИЛА БОШЛАНДИ.

Чиғаноқ шакли туширилган плиталар В. И. Ленин номли хиёбонда қурилаётган қаҳвахонанинг деворларини безашда ишлатилади.

СТУДЕНТЛАР УЧУН

«БИЗНИНГ ТУРМУШ»

Бугун

ана шу ном билан аталувчи радиогазета ўз ишини бошлади. Низомий номидаги Давлат педагогика институти партия ва комсомол комитетлари ташаббуси билан студентлар ҳаётини акс эттирадиган радиогазета ҳар икки кунда бир марта эшиттириш бериб боради.

Радиогазета репертуарида ўндан ортиқ рубрикада студентларнинг жўшқин ҳаёти, билим ва дам олиши, спорт билан шуғулланиши ҳикоя қилинади.

«Бизнинг турмуш»ни 300 нуқтада эшитиш мумкин.

Ўзбекистон Фанлар академияси кибернетика институти ҳисоблаш марказининг инженерлари Озода Ниёзматова ва Тожихон Эгамбердиевалар 1965 йилда Тошкент Давлат университетининг физика факультетини тугатиб, бу ерга ишга келишган.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) Т. Эгамбердиева ва О. Ниёзматовалар М-220 маркали пультни бошқаришмоқда.

О. Тўхтахўжаев фотоси.

Тонгги газеталарда

⊙ Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитети Ҳинди-хитой Коммунистик партияси, эндиликда эса Вьетнам меҳнаткашлар партиясига асос солинган куннинг 40 йиллиги муносабати билан Вьетнам меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетига табрик телеграммаси юборди.

⊙ СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитетининг 2 февраль куни В. А. Кириллин раислигида бўлиб ўтган мажлиси ишлаб чиқаришда техника даражасини, илмий тадқиқотларининг самарадорлигини ошириш ҳамда практикада фан ва техника ютуқларидан фойдаланишни яхшилаш проблемаларига бағишланди. Мажлис пировардида А. Н. Косигин нутқ сўзлади. У мамлакат халқ хўжалиги ва экономикасининг ҳозирги тараққиёти учун фан ва техниканинг жуда муҳим аҳамияти тўғрисида гапириб, 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик план ишлаб чиқилиши муносабати билан техника тараққиёти соҳасидаги амалий вазифаларга алоҳида тўхталиб ўтди.

● *Саёҳат—роҳат*

ЯНГИ ТУРИСТИК МАРШРУТ

Туристик саёҳатлар бўйича Тошкент область совети Иттифоқимиз бўйлаб янги туристик саёҳатлар маршрутларини тасдиқлади. Куни-кеча ҳамшаҳарларимиздан бир группаси янги «Тошкент—Кисловодск» маршрути бўйлаб сайлга жўнашди. Сайёҳлар 20 кун давомида гўзал курорт шаҳрининг ажойиб обидаларини, Лермонтов қадамжоларини, Тибердик заповеднигини кўздан кечирадилар.

Шунингдек, ҳамшаҳарларимиз Железноводск ва Ессентуки шаҳарларида, нарзан сувлари воҳаси ва айиқ шаршара манзилгоҳларида бўлишади.

Февраль ойининг ўрталарида эса область қишлоқ хўжалик илғорларидан бир группаси Болтиқ бўйи республикаларига жўнайди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

БОННИНГ ҚАРШИЛИГИ

БЕРЛИН, 2 февраль. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотига кўмаклашувчи немис уюшмасининг (Германия Демократик Республикаси) раиси профессор П. А. Штейнигер Германия Демократик Республикасининг радиоси орқали гапириб, Потсдам битимлари ҳар иккала Герман давлати учун катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди. Ғарбий Германия Потсдам конференциясининг қарорларини амалга оширишга очиқдан-очиқ қаршилик қилиб келаётган бўлса ҳам, деди П. А. Штейнигер, бу қарорлар Германия Демократик Республикасида изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Таниқли немис олими профессор И. Пек ҳам мана шу радио эшиттириш программасида гапириб, Ғарбий Германияда Потсдам битимларини амалга ошириш мутлақо зарурлигини уқтириб ўтди. Бу битимлар амалга оширилган тақдирдагина Германия империализми яъни инсоният бошига икки марта беҳисоб кулфатлар келтирган империализм жаҳонни яна уруш гирдобига солмаслиги учун шарт-шароит таъминланиши мумкин, деди профессор И. Пек.

⊙ БУГУН—ЦЕЙЛОН МУСТАҚИЛЛИГИ КУНИ

Цейлонда Коммунистик партия ташаббуси билан ташкил этилган «Атта» («Правда») газетасида жаҳон пролетариатининг доҳийсига бағишланган материаллар тез-тез босилиб туради. Суратда: редакция ходими Арнолис Аппухами «Атта» газетасининг янги чиққан сонини кўздан кечирмоқда.

В. ШЛАКЯБИН фотоси, (ТАСС).

Ленин ордени кавалери

ОТАШҚАЛБ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТАСИ «ЛЕНИН ОРДЕНИ КАВАЛЕРИ» ДЕГАН ЯНГИ РУБРИКА ОСТИДА БУНДАН БУЁН МАҚОЛАЛАР БЕРИБ БОРАДИ. ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ҲАМ ВАТАНИМИЗНИНГ ЭНГ ЮКСАК МУКОФОТИ — ЛЕНИН ОРДЕНИНИ ОЛИШГА МУЯССАР БЎЛГАНЛАР. БУГУН АНА ШУ МУКОФОТ КАВАЛЕРЛАРИДАН БИРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ.

АЛЕКСАНДР Павловични иш устида учратдим. У «Узбексельмаш» заводида ишлаб чиқариладиган кўрак чувиш машиналари учун «УПХ-16 ЗВ» маркали деталнинг қолипини тайёрлаётган экан.

Баланд бўйли, очиқ чеҳра, ҳамсуҳбатига боқишларидан бу кишини ҳеч ким элликларга борган деб ўйламайди. Яқинроқ бориб, бироз ишини кузатиб турдим. Иш столи устида тайёрланаётган моделнинг технологик тузилиши чизмаси, ҳамда ҳар хил ўлчов асбоблари турибди.

Саша тоға (ҳамкасблари уни шундай деб чақиришади) уч бурчакли чизғични қўлига олди-да, чизманинг гоҳ узунлигини, гоҳ бурчак кенглигини ўлчаб, олинган натижаларни тайёрлаётган моделга солиштириб кўрарди. Ишга берилиб кетганидан менга эътибор ҳам бермади, қуйма учун тайёр бўлган моделга ўз шахсий тамғасини босдида, чизмага қўл узатди.

Фурсатдан фойдаланиб, заводга келиш мақсадимни айтдим.

—Кечирасиз,— деди мулойимлик билан Александр Павлович,— бир ишчимиз касал бўлиб ётипти, унинг ўрнида ҳам ишламасак бўлмайди, ҳозирча узр, иш жуда кўп, иложи бўлса, 15-20 минутдан кейин тушки овқат вақтида гаплашиб олсак.

Шундай дея сал нарироқда ишлаётган бир ишчига яқинлашиб, баъзи бир нарсаларни тушунтира бошлади. Дастгоҳларнинг гувиллашидан унинг «Вертикаль, «Чизма» деган сўзлари аранг қулоқларимга чалинди.

Тушки овқат пайтида Александр Павлович иккаламиз холироқ жойга-мастерлар хонасига кирдик.

Хона деворларида қуюв цехи участкалари бўйича кунлик маҳсулот ишлаб чиқариш планлари, кўрсаткич диаграммалари, ҳар хил чизмаларнинг схемалари осилган. Кўз югуртдим, ойлик, кунлик ўсишларда Александр Павлович бошлиқ 15 кишилик коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари қуюв цехида доимо олдинда бормоқдалар.

Стулларга ўтиришимиз биланоқ, партия комитетида секретарнинг айтган гаплари эсимга тушди. У ерда менга «Александр Павлович ўзи тўғрисида гапиришни ёқтирмайди» дейишганди.

Шундай бўлса-да, қаршимда ўтирган кишини гапга солишга уриндим:

— Александр Павлович, ўзингиз тўғрингизда, ҳамкасбларингиз ҳамда қилаётган ишлар ҳақида сўзлаб берсангиз?

— Мен ўзим ҳақимда нима ҳам дейишим мумкин, яхшиси мана, Нуъмонов, Смоляновлар ҳақида ёзинг.

Унинг бу жавобидан қониқмаганимни сезди шекилли, кейин кулимсираб сўзида давом этди:

— Ҳа, майли, гапирсам гапирақолай,— дея секин гап бошлади.

17-18 ёшлардаги ўспиринлик пайтим эди. Битта-ю битта онамни, отадан етим қолган икки кичик укамни боқиш менинг зиммамга тушган эди. Шунинг учун ҳам майда ҳунармандчилик билан шуғулланувчи устахонага дурадгор бўлиб ишга кирдим, лекин бу касб ўзимга ёқмади. На чора? Оилани боқиш керак. Эсимда, бир куни тенгдошим Каримжон деган йигит мени четроққа тортиб, биласанми, Саша пахта териш машиналари ишлаб чиқарадиган заводга кўплаб ишчилар қабул қилиш ҳақидаги эълонни ўқиб қолдим, юр биз ҳам заводга бориб ишлаймиз, дурадгор бўлиб юргандан кўра муҳимроқ иш топиб олганимиз маъқул деб қолди.

Обдон ўйлаб, тўппа-тўғри заводнинг биринчи қуюв цехига ишга кирдик. Дастлабки пайтларда иккаламиз ҳам роса қийналдик, бироқ бардош бердик, моҳир ишчилар раҳбарлигида тезда ҳунар ўрганиб олдик.

Ҳаётимиз бир меъёрда давом этаётган пайтда немис-фашист газандалари ҳиёнаткорона уруш бошлади. Биринчилар қаторида Каримжон иккаламиз она-Ватан ҳимоясига фронтга кетдик. Ғалаба байрамини Берлинда ўтказдик. Эҳ, бу лаънати уруш кўплаб азиз кишиларимизнинг ёстиғини қуритди...

Александр Павлович жим бўлиб қолди. Назаримда урушда бедарак йўқолган Каримжон учун, қурбон бўлган кишилар учун сукут сақлаётгандек туюлди. Кейин билишимча, Александр Павлович Улуғ Ватан урушида қаҳрамонона жанг қилгани учун «Қизил Юлдуз» ордени ҳамда «Кавказ мудофааси учун», «Варшавани озод қилгани учун», «Берлинни олганлиги учун» медаллари билан тақдирланган экан. Буларни негадир камтарлик қилиб менга айтмаса-да, завод партия комитетида сақланаётган «Улуғ Ватан уруши қатнашчилари» ҳужжатларидан билиб олишга муяссар бўлдим.

Ғалабадан кейин, дея гапида давом этди Александр Павлович, яна ўша қадрдон бўлиб қолган цехга ишга келдим.

Ишчилар анча камайган, аксарияти аёллар эди, шунинг учун ҳам бир киши бир нечта ишчининг нормасини бажаришига тўғри келарди. Аста-секин кўплаб комсомол-ёшлар сафимизга келиб қўшила бошлади, келганларга қўлимиздан келганча ёрдам бердик, уларга ҳунар ўргатдик.

Ишлаб юрарканман, бир нарса мени қийнарди. У ҳам бўлса билимимни оширишим, ўқишим керак эди. Шу сабабли завод қошида очилган авиация техникумига кириб ўқишга қарор қилдим. Техникумни тугатгач қуюв цехининг қолип тайёрлаш участкасига мастер қилиб тайинлашди. Ўша пайтларда 100 та қолип аранг тайёрланган бўлса, ҳозир эса бир ишчи 250—300 тага етказиб маҳсулот тайёрлаяпти.

Бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди, цехимизга 17-18 ёшлардаги бир йигит ишга келди, уни Нуъмоновга шогирд қилиб тайинладик.

Нима бўлди-ю, бир ҳафтадан кейин келмай қўйди. Бетоб бўлиб қолдими десак, бир куни ундан қуйидаги мазмунда хат келди. «Мен сизда ёрдамчи ишчи бўлиб ишлашни хоҳламайман, чунки маоши кам, агар пули кўпроқ иш топиб берсангиз олдингизга боришим мумкин».

Бригада аъзолари билан маслаҳатлашиб, уни чақириб олиш, коллектив орасида у билан суҳбатлашишга келишдик.

У келди, бироқ келганига пушаймон бўлдими, йўқми, ҳар ҳолда кейинги пайтда жуда ҳам ўзгариб кетди. Ахир унга озмунча тушунтирмадик, баъзи бир ишчилар қаттиқ уялтиришди, У ўз хатосини тушуниб етди, бутун ҳаётини бизнинг ишимизга боғлади. Ҳозир у коммунистик меҳнат зарбдори, коммунист. Политехника институтида таълим олмоқда.

15 кишидан иборат бригадамиз аъзолари ҳар бири ўз шахсий тамғасига эга, тайёрланган маҳсулотни контролёрсиз керакли жойга етказиб беришади.

Яқинда матбуотда эълон қилинган рўзғор холодильниклари заводи ва «Юлдуз» фирмаси ишчиларининг ташаббуси бригадамиз коллективи орасида кенг муҳокама қилинди.

Коллективимиз тўрт ойлик планни шу йилнинг 11 апрелигача бажариш, доҳий юбилейи кунигача эса пландан ташқари камида 50 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришдек масъулиятли, аммо шарафли ишга бел боғладилар. Машинасозларимиз албатта ўз сўзларининг устидан чиқадилар.

Ҳа, ҳақиқатан ҳам қарийб ўттиз йилдан буён ҳалол меҳнат қилиб келаётган коммунист — мастер Александр Павлович бошлиқ коллектив аъзолари маҳсулот ишлаб чиқариш планларини доимо ортиғи била бажаришга одатланиб қолган кишилардир.

Қишлоқ хўжалик машиналари учун ишлатиладиган айрим қисмларни тайёрлашда кулранг чўян эритилиб, қолипларга қуйиш билан маълум формага келтирилади. Ана шу қолипларни эса Александр Павлович бошлиқ азаматлар тайёрлашади.

Аҳил коллектив фақатгина «зангори кема»лар учун қолиплар тайёрлаб қолмасдан қўшни «Узбексельмаш», «Чирчиксельмаш» каби машинасоз дўстларининг ҳам буюртмаларини ўз вақтида бажаради.

Александр Павлович жамоат ишларида ҳам актив қатнашади, ёшларни ишчилар синфига қабул қилишга бағишланган кечалар, тантанали йиғилишлар унинг бевосита иштирокида ўтади.

Ҳамза район партия комитети ҳамда «Ташсельмаш» заводи партия комитети бюросининг аъзоси, ташкилотчи ва ёшлар ғамхўри А. П. Татаринцев доимо одамлар билан бирга, улар орасида. Партия ва ҳукуматимиз оташқалб А. П. Татаринцевни олий мукофот — Ленин ордени билан тақдирлади.

—Бу биргина менга эмас, балки бутун коллективга берилган мукофотдир. — дейди А. П. Татаринцев.

Заводдан чиқиб кетарканман, корхона «Ҳурмат тахтаси»дан жой олган Александр Павловичнинг кулиб турган суратида гўё «Ҳали биз кўп ишларга қодирмиз, буларни албатта амалга оширамиз» деяётгандек боқарди.

А. АШУРОВ,
«Ташсельмаш» заводининг ишчиси, Коммунистик меҳнат зарбдори.

Прессчи Евгений Овечкина ва жин машинасининг бошқарувчиси Вера Федерякина Охунбобоев номли 1-пахта тозалаш заводида кўп йиллардан буён ишлаб келишади. Завод ветеранлари ишлаб чиқариш топшириқларини доимо ортиғи билан бажариб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб шахсий тухфа ҳозирламоқдалар. И. ГЛАУБЕРЗОН ВА В. СИРОТКИН фотоси.

●Ленинча меҳнат вахтасида

Тўйга тўёна

Мамлакатимиз кишилари пролетариат доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш арафасида турибди. Улуғ айём шарафига бошланган социалистик мусобақада «Главташкентстрой»га қарашли 6-трест 7-бошқармаси бинокорлари ҳам қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар. Бошқарма ташкил топганидан буён «Студентлар шаҳарчаси»да иш олиб борилмоқда.

Бошқарманинг Ислом Шодибеков бош бўлган комплекс бригада аъзолари шаҳарчадаги «Универмаг» биносини қуришмоқда. Бу магазин шаҳримиздаги йирик савдо марказларидан бири бўлади. Бригаданинг 38 қурувчиси иккинчи қаватнинг сўнгги ғиштларини териб тамомлашди. Д. Абдуллаев, Ш. Ражабова, Ф. Жўраева каби қалби олов ёшлар 900—950 донадан ғишт териб, кунлик топшириқларини 120—125 процентдан адо этишяпти.

— Учқун Раҳматов бошлиқ комплекс бригада аъзолари,— дейди трест бошқарувчиси В. Е. Зак,—асосан комсомоллардан ташкил топган. Улар кунлик нормаларини 1,5—2 баравардан бажариб комсомолларга хос ишлашяпти.

Бригада илғорлари ҳақида гап кетганда Ваҳобжон Жонғозов, Жабборали Сафаровларни ҳурмат билан тилга оламиз. Чунки улар шаҳарчада тикланаётган 80 квартирали бино қурилишини жадал суръатлар билан олиб боришмоқда.

Бригада коллективи шу кунларда ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб пешқадамликни қўлдан бермаётир. Январь ойи планини меҳнатда муваффақият билан якунлаган коллективнинг бу йилги ишлари серунум бўлади.

О. ШОДМОНАЛИЕВ.

Илм ва меҳнат — эгизак

ТОШКЕНТ тепловоз депоси Урта Осиё темир йўлига қарашли йирик корхоналардан биридир. Кейинги пайтда унинг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгарди. Ҳозир барча юк ташиш ишларини кучли тепловозлар бажармоқда.

Бу ерда ишлаб чиқаришни такомиллаштиришда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш муҳим роль ўйнамоқда. Меҳнатни илмий ташкил этиш плани бир йилга мўлжаллаб ишлаб чиқилади ва техника советининг кенгайтирилган йиғилишида тасдиқланади. План шунингдек коллективнинг умумий йиғилишида ҳам муҳокама қилинади.

1969 йилда тузилган меҳнатни илмий асосда ташкил этиш плани ўн бўлимдан иборат бўлиб, у янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этишдан тортиб, ишчиларнинг малакасини оширишгача бўлган ҳамма тадбирларни ўз ичига олган.

Картер мойларини спектр ёрдамида анализ қилиш методининг қўлланиши умум депо ишчи-хизматчилари томонидан тўла маъқулланди. Бу метод орқали тепловоз дизелининг қандай ҳолатда эканлиги аниқланади. Шунингдек, дизелни кўрик вақтида ремонт қилиш муддатинигина эмас, шунинг билан бирга ремонтдан чиққан дизелнинг кейинчалик қандай ишлаши ва ремонт ишлари ҳажмини ҳам аниқлаб беради. Методнинг қўлланиши ремонтга қўйиладиган локомотивларни бирмунча синчиклаб текшириш имконини беради.

МЕҲНАТ ЕНГИЛЛАШДИ

Янгиликлар устида депо бошлиғи Х. Файзуллаев, бош механик А. Қосимов, локомотив хизмати бошлиғининг ўринбосари А. Беленьский, депо бош инженерлари М. Шапиро, йўл химия лабораториясининг старший инженери Л. Герцман ўртоқлар жонбозлик кўрсатиб ишладилар.

Тепловозларни артиб тозаловчилар иши депода энг қийин ва ноқулай иш ҳисобланарди. Яқин-яқинларгача ҳам шундай меҳнат ҳукм сурарди. Челак кўтарган бир группа аёллар машинага чиқиб, тепловоз деталларидаги қора мойларни ярқирагунча артишар эди.

Эндиликда бундай машаққатли меҳнатга чек қўйилди. Янгидан ўрнатилган «МД—6» ва «МД—12» ювиш машиналари ана шу ишни бажармоқда. Бу машиналар локомотив узел ва деталларини чаққон ва тоза ювиб беряпти. Машиналарнинг ишга туширилиши билан 20 кишидан бошқа ишларда фойдаланиладиган бўлди ҳамда ювиладиган деталларнинг ҳам сони камайди.

Тепловозларни жорий ремонт қилиш цехидаги ишчиларнинг меҳнатини енгиллаштириш мақсадида янги ускуна ўрнатилди. Бу ускуна ҳам меҳнат унумдорлигини ошириш имконини берди.

Янги усулда олиб борилаётган иш йилига 12 минг сўм иқтисодий фойда келтиради ва 450 одам-соат тежаш имконини беради.

Шунинг учун ҳам тепловозчиларга қойилмиз, улар меҳнатимизни анча енгиллаштирдилар, дейишмоқда темир йўлчилар.

Ишчилар материалларни ҳам тежаб-тергаб сарфлашмоқда.

— «Ҳамма нарсада тежамга эришиш» депода шиор бўлиб қолди. Шунинг учун ишчилар кучи билан кўпгина деталлар қайта тикланмоқда ва уларнинг хизмат муддати узайтирилмоқда.

Бу ердаги полимер участкаси ҳам худди ана шу мақсадга хизмат қиляпти. Участка рангли металлдан тайёрланадиган 100 мингдан ортиқ детални полимердан тайёрлади. Шу туфайли ўтган йили қора ва рангли металлдан 4 тоннаси тежаб қолинди.

Ҳозир меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планига мувофиқ депонинг жамоатчилик конструкторлик бюроси, ихтирочилик рационализаторлик жамияти, илмий-техника жамияти депо реконструкцияси, айниқса қўл меҳнати кўп талаб қилинадиган участкаларда поток линиялари қуриш устида иш олиб боряпти.

Депо меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш ижодий бригадаларининг юбилей йилида амалга оширадиган тадбирлари ҳам катта. Бу тадбирларнинг ҳаммаси техника ва механизациядан тўла фойдаланиш йўли билан қўл меҳнатини иложи борича кўпроқ камайтириш ва меҳнат унумдорлигини оширишдан иборат.

А. ПАШКОВА.

ЎзТАГ мухбирлари хабар берадилар

ТАБИИЙ ГАЗ ЧЎЯН ЭРИТАДИ

Тошкент ва Гулистон ремонт-механика заводларида қуйилаётган чўян деталлари деярлик икки баравар мустаҳкам бўлиб қолди. Ҳар бир тонна қуйманинг қиммати эса беш сўм арзонлашди.

Бу ўзгаришларни Бухоронинг табиий гази киритди. Урта Осиё табиий газ илмий-тадқиқот институтида ясалган ва табиий газ билан ишлайдиган махсус вагранкалар узоқ жойлардан кокс ташиб келтиришга эҳтиёж қолдирмади.

Чўян табиий газ билан эритилганида олтингугурт қолдиқлари тўла равишда ёниб битиши натижасида чўян мустаҳкамланиб, сифати тағин ҳам ортади. Энди қуюв цехлари ҳавоси карбонат ангидрид гази билан ифлосланмайдиган бўлди. Янги ёқилғи вагранкаларда батамом ёниб бўлади.

Чўянни арзон ёқилғи ёрдамида эритиш усули республикада биринчи марта жорий этилди. Соатига уч тоннагача суюқ чўян ишлаб чиқарувчи бундай газ вагранкалари Самарқанддаги «Красний двигатель» заводида, Фарғонадаги пиллакашлик комбинатида, Чимкентдаги қўрғошин заводида монтаж қилинмоқда. Яқин йилларда табиий газ суюқ чўян ишлаб чиқарувчи асосий ёқилғи бўлиб қолади. Украина ва РСФСРдан кокс ташиб келтиришни тўхтатиш ҳисобига йилига неча ўн минг сўмлик тежам олинади.

(ЎзТАГ).

ДАСТЛАБКИ КУБ МЕТРЛАР

УЧҚЎРҒОН (Наманган области). «Наманганводстрой» трестининг 4-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи катта Наманган канали трассасида дастлабки куб метр тупроқ қазиб чиқарди. Канал асосий участкаси бошланадиган жойдаги ишни биринчи бўлиб бошлаш шарафи Мусахон Холиқовга берилади. Тажрибали механизатор моҳирлик билан бошқараётган қудратли машина бир маромда аниқ ишлаб турибди. Экскаваторнинг ўткир тишлари минут сайин тош-метиндек қотиб ётган заранг ерни ўйиб бормоқда. Трассада экскаваторчи Иброҳим Умрзоқов ҳам меҳнат қилмоқда. У кунига нормадаги 450 куб метр ўрнига 600 куб метр тупроқ қазиб чиқармоқда.

ДЎСТЛИК МАГИСТРАЛИ

ТЕРМИЗ. Термиз-Ёвон темир йўли қурувчилари Тожикистон территориясидаги Айваж разъездигача пўлат изларни қуриб бўлдилар.

250 километрли ана шу магистрал қурувчилари ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам тинмай меҳнат қилмоқдалар. Термиздаги 142-қурилиш - монтаж поездининг Павел Мостовой ва Владимир Белоус бошчилигидаги йўл бригадалари ленинча меҳнат вахтасида зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Улар Тожикистон жанубидаги энг йирик районлардан бири Шаҳритуз — Марказ станциясигача поездлар катновини таъминлаш учун яна қирқ километр пўлат изларни ёткизишлари керак.

СУРАТДА: Студентлар шаҳарчаси яқинида қад кўтараётган қишки спорт саройи. Яқин келажакда бу замонавий спорт комплекси ажойиб спорт ўйинларининг маркази бўлиб қолади.

М. Нуриддинов фотоси.

ТАРҒИБОТЧИЛАРИМИЗ

ЛЕКТОР, ТАРБИЯЧИ, МАСЛАҲАТЧИ

ФЕДОР Андреевич Владимирскийнинг номи фақат шаҳримиздагина эмас, балки республикамизнинг кўпгина область ва районларида ҳам танишдир. Айниқса, тарғиботчининг М. В. Фрунзе, В. И. Чапаев ва бошқаларнинг қаҳрамонликлари ҳақидаги ҳикоялари ҳануз кишиларнинг хотирасида кечагидай турибди.

Жонкуяр тарғиботчи номига турли шаҳарлардан мактублар, таклиф қоғозлари келиб туради. Буларнинг деярли барчаси Федор Андреевични фахрий пионер аъзолигига қабул қилган ташкилотлардан, ёшлардан бўлади. Чиндан ҳам у ёш авлодни коммунистик ғоялар, ватанпарварлик руҳида тарбиялашда қўлидан келган ёрдамини аямайди.

Доҳиймиз В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейи тантаналари бошланадиган кунга тобора саноқли кунлар қолмоқда. Ана шу улуғ айём кунларида лектор Ф. А. Владимирскийнинг иши янада ошиб тошган. У ҳар куни ишчилар, мактаб ўқувчилари, комсомол-ёшлар билан учрашади. Ёш солдатларга 1918 йилда Петербургда бўлиб ўтган воқеалар ҳақида ҳаяжонланиб ҳикоя қилади. Революция йилларида Смольнийда бўлганликлари унинг кўз олдидан кино лентасидек бирма бир ўтади. Тўғри, ўша йиллари ёш Федор пролетариат доҳийси Ленин билан шахсан суҳбатлашмаган бўлса ҳам, аммо Ильичнинг ёрқин сиймосини бир неча бор кўриш бахтига муяссар бўлган. Ана шу унутилмас воқеалар ҳамон унинг хотирасида жонланади. Мана, ўша лавҳалар.

...Смольний ишчилар, матрослар, солдатлар, қишлоқларнинг вакиллари билан лиқ тўла. Узун коридорларда кишиларнинг ғала-ғовури тинмайди. Шу пайт кутилмаганда бир киши ўтиб қолади. Одамлар унинг кетидан «Ленин! Ленин келяпти» деб қолишди.

Федор Андреевич хотирасида сақланиб қолган Ленин сиймосини қандайдир бир ички ҳиссиёт, ҳаяжон билан тўпланганларга сўзлаб беради. Ёшларга доҳиймиз Ленин васиятларини айтиб, уларни амалга оширишда нима ишлар қилиш ҳақида қимматли маслаҳатлар беради.

Толмас тарғиботчи, Лениннинг содиқ сафдошлари В. В. Куйбишев, М. В. Фрунзе билан ёнма-ён ишлаган. Бу ажойиб одамлардан инсоний фазилатларни ўрганган...

— Ҳозирги вақтда, — дейди тўпланганларга қарата, — мен афсонавий қўмондон билан биринчи учрашувим тўғрисида айтиб бермоқчиман. Фрунзе билан мен биринчи марта 1919 йилнинг мартида учрашгандим. «Чапаев» фильмидан кўпгина томошабинларга таниш бўлган Петя Исаев билан мен ўша вақтларда Чапаев бошлиқ 25-дивизияда ишлардик.

Чапаев ва унинг комиссари Д. Фурманов Фрунзенинг таклифига биноан Алағайдан фронт штаби жойлашган Самарага чақирилди. Уларга бу сафар вақтида П. Исаев билан мен ҳамроҳ бўлдик. Ҳамроҳгина эмас, ҳатто Фрунзе билан бўлган суҳбатга қатнашиш бахтига муяссар бўлдик.

Саркарда Фрунзе суҳбат вақтида фронтимиз жангчилари олдида турган кечиктириб бўлмас вазифалар ҳақида гапирди. У эндиликда Туркистон халқларини мустамлакачилик ва феодал зулмидан озод этишдек улуғвор вазифа турганлигини айтди. Чекка ўлка меҳнаткашларини бойлар, амирлар, руҳоний ва рус генераллари ҳар томонлама эзаётганликларини зўр ачиниш билан қайд қилди.

Туркистонда революция ғалаба қозонганлигини мен ўшанда биринчи марта эшитдим. М. Фрунзе Туркистон меҳнаткашларига қанақа ёрдам кўрсатиш зарурлигини қисқа, аммо тушунарли қилиб гапириб берди.

Гражданлар уруши тугагандан сўнг, мен Туркистонда умрбод қолишга қатъий аҳд қилдим. Ўзбекистон менинг иккинчи она-Ватаним бўлиб қолди...

Тиниб-тинчимас тарғиботчи ўз суҳбатида ҳикматларни, халқ мақолларини, латифаларни ўз ўрнида усталик билан ишлатади. Лекторликда катта тажрибага эга бўлса ҳам Федор Андреевич ҳар бир суҳбат, лекцияга тайёрланганда қўшимча адабиётлардан унумли фойдаланди. Чунки мутолаа лекторлик маҳоратини оширишга катта ёрдам беришини у яхши билади-да. Шу боисдан бўлса керак, унинг ҳар бир суҳбатини тингловчилари ҳаяжон билан тинглайдилар.

Ҳар куни шаҳримиз ва пойтахт область «Билим» жамиятлари адресига саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, мактаблар, колхоз ва совхозлардан мунтазам равишда таклифнома хатлари келиб туради. Бу хатларда В. А. Владимирский шаънига таъсирчан лекциялари, суҳбатлари учун илиқ гаплар айтилган бўлади. Улар тез-тез келиб қизиқарли мавзуларда лекция ўқишларини сўрайдилар.

Яқинда пойтахтимиз «Билим» жамиятга Олмалиқ шаҳар «Билим» жамиятининг масъул котиби Г. Иванов қуйидагиларни ёзади:

«...Лектор Владимирскийнинг шаҳримизга ҳар бир ташриф буюриши тингловчилар учун қувончли воқеа бўлади. Унинг тингловчилари — шахтёрлар, ўқувчилар, ишчилар сабрсизлик билан кутишмоқда».

Юрак сўзлари ёзилган бундай мактубларни шаҳримиздаги авиация, қишлоқ хўжалик машинасозлиги, кабель заводлари каби кўплаб корхоналарнинг ишчилари ҳам йўллашган.

Ҳозирги кунларда кекса тарғиботчининг иши янада ошиб-тошган. У юбилей олдидан доҳиймиз ҳаётига бағишланган лекция, суҳбатлари билан ўз тингловчиларини хурсанд қилмоқда.

Ж. МУМИНОВ,
область «Билим» жамиятининг референти.

Бу қизлар Октябрь районидаги 115-мактаб ўқувчилари. Улар доҳий туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб ташкил этилган Ленин бурчагида доҳийнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи альбом билан танишмоқдалар.
И. ШОИНОҒАМОВ фотоси.

ФАРМАЦЕВТЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Бугун фармацевтика институтининг провизорлик бўлимини 211 мутахассис тамомлаб чиқди.

Институтни тамомлаганлар узоқ Устюртга, Қарши, Мирзачўл, Шеробод дашти чўлқуварлари ҳузурига ва Тожикистон, Қирғизистон республикалари аҳолисига медицина хизмати кўрсатиш учун жўнаб кетадилар.

ИБН СИНО

«Гален ва Авиценнани ёқлаб хато қилиш — бошқаларни ёқлаб тўғри бўлишдан яхшироқдир».

Уйғониш даврининг даҳоси Микеланжело Ўрта Осиё халқларининг генийси, Европада Авиценна номи билан шуҳрат қозонган улуғ табиб, мутаффаккир ва олим Ибн Синони ана шу сўзлар билан шарафлаган эди. Ибн Синонинг номига турли фахрли унвонлар илова қилинган бўлиб, булардан Шарқда — «Шайх ур-раис», Ғарбда эса «Файласуфларнинг князи», «Врачларнинг князи» унвонлари машҳурдир.

Буюк донишманд Ибн Синонинг «Тиб қонунлари» (1000—1020-йилларда ёзилган) асари медицина оламида бутун дунёга шуҳрат таратган. Ана шу асарнинг баъзи ўринларидан қисқача намуналар танлаб, ҳурматли оқшомхонларимиз диққатига ҳавола этдик.

УМР ФАСЛЛАРИ

Ёшлар умуман тўрт қисмдир.

1. «Ўсиш ёши», бунга «ўсмирлик» деб ҳам исм берилади. Бу ўттиз йилча давом этади.

2. «Ўсишдан тўхташ ёши» ёки «ёшлик даври». Бу ўттиздан ўттиз беш ёки қирқ ёшгача бўлган давр.

3. Қисман қувват бўла туриб, чўкиш ёши ўртача ёшдаги кишиларга мансуб бўлиб, олтмиш ёшгача давом этади.

4. «Кучсизлик билан бирга чўкиш ёши» бу умр охиригача чўзилиб, қариларнинг ёшидир.

ОВҚАТЛАНИШ ТАДБИРЛАРИ

⊙ Овқатни иштаҳа билан ейиш ва иштаҳани қайтармаслик лозим: лекин тиламайдиган кишиларнинг иштаҳаларига ўхшаш, иштаҳа ёлғондакам бўлмасин: чунки чин иштаҳа бўла туриб оч туриш меъдани зардабсимон ёмон хилтлар билан тўлғизади.

⊙ Фаровончилик йилларида кўп еб, қаҳатчилик йилларида оч туришдан ва бунинг аксидан ёмонроқ бир ҳолат йўқдир.

⊙ ...Тўйиб овқат ейиш ва шароб ичиш ҳамма ҳолда ҳам ўлдирувчидир.

⊙ Соғлигини истаган киши иштаҳаси чин бўлмай туриб, меъдаси ва юқори ичаклари аввалги овқатдан бўшамай туриб, ҳеч бир нарса емаслиги керак. Гавдага энг зарарли нарса меъдада овқат етилмасдан ва ҳазм бўлмасдан туриб яна овқат киритишдир.

⊙ Қишда сабзавот каби овқатлиги оз нарсаларни ейилмаслиги, балки кучли овқат бўладиган донлардан ва тўқ тутадиган нарсалардан ейилиши лозим. Ёзда эса бунинг аксини қилмоқ керак.

⊙ Уйқу вақтида дастлаб бир оз муддат ўнг томон билан ётиб, кейин чап томон билан, сўнгра яна ўнг томон билан ётиш керак ва шуни билиш керакки, ёпиниб, ёстиқни баланд қўйиб ётиш овқатни ҳазм бўлишига ёрдам берувчидир. Хулоса, ётганда, органларнинг ҳолати юқори томонга эмас, қуйи томонга мойил бўлиши керак.

⊙ Энг ёмон нарса бир-бирига келишмайдиган овқатларни аралаштиришдир. Ундан кейин овқатланиш вақтини узайтиришдир. Бунда аввалги овқат ҳазм бўла бошлаганида кейинги овқат бориб қўшилади. Бу аралаш ейилган овқатнинг бўлаклари ҳазм бўлишда бир-бирига баравар бўлмайди.

⊙ Семиз киши ҳаммомдан чиққан замон овқатланмаслиги, балки сабр қилиб енгилгина ухлаши керак.

⊙ Меъда тўларли даражада тўйиб еб ухлаш яхши эмас. Овқатлангач, қаттиқ ва қўпол ҳаракат қилишдан сақланилсин, акс ҳолда овқат ҳазм бўлмай ўтиб ёки сирғаниб кетади ёки чайқалиш билан мижоз бузилади.

⊙ Овқат устига шароб ичиш энг зарарлидир. Чунки шароб тез ҳазм бўлувчи ва тез ўтувчидир. У овқатни ҳам ҳазм бўлмаган ҳолда ўтказиб юборади, йўллар тўсилиши ва овқат чириш касалликларини пайдо қилади.

ТЕРМАЛАР

⊙ Заҳар аралаштирилган шакардан нафсингни тий, ўлакса илон устида қўниб ўтирган пашшадан эҳтиёт бўл!

⊙ Овқат чайналгани туфайли ҳазм бўла бошлайди.

⊙ Тиб шундай бир илмки, у билан одам гавдасининг аҳволи — соғ ва касаллик жиҳатидан ўрганилиб, унинг мавжуд соғлиги сақланади, йўқотилгани қайтарилади.

⊙ Сен шуни билишинг керакки, ҳар бир айрим киши фақат унинг ўзига хос бўлган мижозга эга. Иккинчи бир кишининг у билан бир мижозли бўлиши жуда ҳам учрайди ёки бутунлай учрамайди.

⊙ Қўлнинг бир қисми қўл бўлолмайди.

⊙ Агар узоқ вақт давомида жисмоний машқлар билан шуғулланилса, албатта, режимнинг бошқа қоидаларига ҳам риоя қилинган тақдирда, баданда ортиқча моддаларнинг тўпланишига ҳалақит берилади... Бундан ташқари, жисмоний машқлар пай ва нервларни мустаҳкамлайди, бу туфайли одамлар ўз ишларини бемалол қила оладилар, касал бўлишдан эҳтиёт қилинган бўладилар.

⊙ Энг яхши сув дарё сувидир, лекин ҳамма дарёларники эмас, балки ёт ҳосса ва сифатлари аксариятни ташкил қилмаган, тоза ердан оқадиган дарё суви ёки ердаги чириндилардан яхшироқ сақланган, тошлоқлардан оқадиган сувгина яхши ҳисобланади.

⊙ Биз ўламиз ва ўзимиз билан биргина нарсани олиб кетамиз, у ҳам бўлса: «Биз ҳеч нарса билмадик», — деган туйғудир.

[Ибн Синонинг жон чиқар пайтида айтган сўзи].

УЙҚУ ВА УЙҒОҚЛИК

◆ Соғлом кишилар уйқуга яхши эътибор беришлари зарур.

Уйқудан ўз вақтида мўътадил даражада фойдалансинлар, керагидан ортиқ ухламасинлар, уйқусизликнинг мияларига ва ҳамма қувватларига зарар қилишидан сақлансинлар!

⊙ Уйғоқлик ва уйқу ўртасидаги ҳолат у ёқ ва бу ёққа ағдарилиш ҳолати бўлади. Бундай уйқу зарари билан бирга кишини қийнайди. Шунинг учун овқат қорининг юқори қисмидан тушиши суст бўлганда бир оз юриб, кейин ухламоқ лозим.

⊙ Оч қорин билан ухлаш ёмон ва қувватни сусайтиради. Қорин тўқлиги билан, овқат қориннинг юқори қисмидан тушишидан илгари ухлаш яна ёмондир. Чунки бу ҳолатдаги уйқу тинч уйқу бўлмайди: балки безовта уйқудир.

⊙ Кундузги уйқу ҳам ёмондир: ҳўл мизождан бўлган касалликларни ва назла касалликларини вужудга келтиради, рангни бузади, талоқ касаллигини пайдо қилади, нервларни бўшаштиради, кишини ланж қилади, иштаҳани пасайтиради...

Кундузги уйқунинг тез узилиши ва табиатнинг ўша уйқудан ялқов бўлиши — ўша уйқу офатларининг сабабларидандир.

⊙ Кечки уйқунинг фазилатлари унинг тўлиқ, давомли ва чуқур бўлишидандир, лекин билиш керакки, кундуз ухлашни одат қилган киши бирдан уни тарк қилмаслиги керак.

⊙ Уйқудаги ҳолатлардан энг яхшиси ўнг томонни босиб, кейин чап томонга айланиб ётишдир. Қоринни босиб ётиш ҳазмга яхши ёрдам беради. Чунки, бундай ётиш туғма иссиқликни тўплаб ва гавда ичига қамаб кўпайтиради. Чалқанча ётиш ухлашнинг ёмон шаклидир.

КЕРИШИШ ВА ЭСНАШ НИМА?

Керишиш мушакда тўпланган ортиқча хилтлардан, вужудга келади. Шунинг учун керишиш кўп вақт уйқудан кейин бўлади. Хилтлар кўпайиб кетганда эт увишиш ва қалтираш пайдо бўлади. Агар ундан ҳам кўпайиб кетса, иситма пайдо бўлади.

Эсназ — керишишнинг бир тури бўлиб, жағ, кўкрак ва лаб мускулларида пайдо бўладиган тортиштирувчи бир модда сабабли вужудга келади. Соғлом кишида эснашнинг пайдо бўлиши дастлаб сабабсиздир. Бевақт эснаш кўпайса, у ёмондир. Яхшиси эса, ҳазм охирида пайдо бўлиб, ортиқча хилтни қайтариш учун бўладигандир. Эснаш ва керишиш гоҳо совуқдан, хилтларнинг қуюқлашувидан, тарқалишларнинг озлигидан, уйқуга тўймай уйғонишдан бўлади.

Эснаш ва керишишнинг яхши тури ортиқча хилтни қайтарувчидир. Агар биронта монеълик бўлмаса шароб ва сувни баравар миқдорда аралаштириб ичиш эснаш ва керишишни тўхтатиш учун фойдалидир.

Мурод ХАЛИЛ

Янги ғазаллар

ДИЛБАРИМ

Дилбаримнинг тишлари дур,
мисли бир маржон эмиш,
Кипригидан ўқ отувчи,
қошлари камон эмиш.
Кўзларини дер эмишлар,
оғ надур, кундузми ё,
Сочлари тўлғонса гоҳи
Мисли Зарафшон эмиш.
Қадди-бўйи сарв эмасмиш
ундан олмиш сарв чирой,
Ошиқ аҳлини ёқувчи
офати бир жон эмиш.
Ўхшаши йўқмиш юзининг,
балки ойдир ҳам деманг,
Ол уфқдан энди болққан
шамсмонанд ол эмиш.
Лабин тишлаб кўп жононлар ҳам
жамолидан гаранг,
Минг гўзал бир ёндаю,
ул дилбарим бир ён эмиш.
Мунча мақтовларни тинглаб,
оқ кўнгил озор чекар,
Рашк десам, оҳиста имлаб,
дедилар: туғён эмиш.
Мен дедим: ҳой, мунчалар ҳам
мақтовин оширмангиз
Қиз бола кўзга яқинроқ
мақтамоқ ёмон эмиш.

ҚАНОТИМ БОР

Менинг дунёда уч нав мўътабар зўр эътиқодим бор,
На дунё, балки борлиқ оламида ушбу ёдим бор.
Бири онам, бири ёрим, бири суюкли жон юртим,
Учовлон борки юксакмен, учарга куч-қанотим бор.
Онам ташлаб кетар бўлса оқар дарё бўлар ёшим.
Муҳаббат — ёрдан айрилсам сўнар осмондан қуёшим.
Ҳаёт тошқинида сузгум уриб бошимни ҳар ёққа,
Бари ўтгай, бари кечгай, етар барига бардошим,
Агар юртсиз қолар бўлсам ҳолим воҳ, унда не кечгай,
Бошимга тоғу тошлар мисли бир вулқон соврулгай.
Бутун борим тугар, ҳеч қолмагай, имону имконим,
Хазон бўлдинг, Муродим, деб ҳаёт чечаклари сўлгай.

БУХОРОГА

Мен ҳам бир ошиғи шайдо эрурман шул Бухорога,
Ғазалхон шоиру ширин, 'ажаб булбул Бухорога,
Ғубори гардини ҳардам кўзимга тўтиё айлаб,
Ҳазор таҳсину таъзимлар дегайман гул Бухорога,
Ҳисобсиз маъдану кимё билан бойдир бу кенг олам,
Табиат айламиш ораста оққан бу Зарафшондир,
Кўнгилдек чайқалиб ораста оққан бу Зарафшондир,
Аму ҳам берди сайқал гулшани сумбул Бухорога,
Азалдан санъату меҳнатни ҳар лаҳза Мурод этди,
Ёғилгай шул сабабдан нури ҳикмат бул Бухорога.

М. Қориёқубов номли ўзбек Давлат филармонияси қошидаги Хоразм «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг тузилганига кўп бўлгани йўқ. Мана шу қисқа вақт мобайнида таниқли санъаткорлар Ўзбекистон ССР халқ артистлари Гавҳар Раҳимова ва Муҳаммаджон Мирзаев бошчилик қилаётган ёш ижодий коллектив катта муваффақиятларга эришди.

СУРАТДА: ансамблнинг музика раҳбари М. Мирзаев бир группа раққосалар билан суҳбатлашмоқда. М. Нуриддинов фотоси.

Китоблар оламида

«ЧИНОР»

Асқад Мухтор замон билан ҳамнафас ёзувчи. Унинг асарларида ўз атрофингизда бўлаётган воқеаларни кўриб турганга ўхшайсиз. «Чинор» ҳам шундай асар. Романда шу кунларда яшаётган бир оиланинг тақдири ҳикоя қилинади. Бу оиланинг ҳар бир аъзоси кундалик ҳаётимизда ўз ўрнини олишга интиладиган кишилардир. Оила бошлиғи Очил бува эса асарнинг бош тенденциясини ўзида мужассамлаштиради.

Роман Шарқ адабий анъаналарини эслатувчи ривоятлар, ҳикоятлар, қиссалар шаклида ёзилган Китоб Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриётида чоп этилган.

● Социализм мамлакатларида

ПОЛЬША

Шчецин портида Чехословакия транзит юкларининг 50-миллиончи тоннаси туширилди. Ўтган 24 йил мобайнида бўлгани сингари бу йил ҳам ана шу порт қўшни Чехословакияга ўтказиладиган транзит юкларни туширишда асосий роль ўйнайди. Ҳозирги вақтда Чехословакия байроғини тикиб, денгиз ва океанларда сузиб юрган кўпчилик кемалар Шчецин кемасозлик корхоналарида қурилган.

КУБА

Ольгин шаҳридаги В. И. Ленин номли клиника Орьенте вилоятидаги энг катта шифохона бўлибгина қолмай, бу ерда медицина кадрлари ҳам тайёрлаб чиқарилади. Шифохона барпо этилганидан бери ўтган 4 йил мобайнида бу ерда неча юзлаб врачлар, ҳамширалар, техника мутахассислари тайёрлаб чиқарилди. Ҳозирги вақтда бу ерда 163 студент врач бўлишга тайёрланмоқда. Уларга Куба ва совет мутахассислари таълим беришяпти.

ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

Белградда В. И. Ленинга ҳайкал ўрнатилади. Югославия меҳнаткаш халқ социалистик иттифоқи Белград шаҳар конференциясининг ижроия комитети шундай қарор қабул қилди. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини байрам қилиш программаси ҳам ишлаб чиқилди. Бу программага мувофиқ октябрь революциясининг доҳийсига бағишлаб виставкалар ташкил этиш, ишчилар ва халқ университетларида Ленин мавзуида бир қанча лекциялар ўтказиш кўзда тутилган.

* * *

«Япония — СССР» жамияти В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб совет давлати асосчисининг нутқлари ёзилган грампластинка чиқаради.

Грампластинкаларга В. И. Лениннинг 1919-1920 йилларда сўзлаган нутқлари, шу жумладан «Совет ҳокимияти нима?» ва «Меҳнат интизоми ҳақида» деган нутқлари ёзилади. (ТАСС).

Фотообъективда

СЕНЕГАЛ ВА ГВИНЕЯ.

ДАКАР. Сенегал пойтахтидаги мустақиллик майдони ҳамда пойтахт кўчаларида.

ГВИНЕЯ. Конакри кўчаларида ва ёшлар этнография ансамблининг чиқишлари.
П. Борисов фотолари.

«САНТОС»НИ СОТИБ ОЛГАН ЖАНОБ

Ўйинчиларни сотиш, сотиб олиш, ижарага ва қарзга бериб туриш — булар билан бугун буржуазия дунёсидаги ҳеч кимни ҳайратлантириб бўлмайди. Буларнинг ҳаммаси профессионал футболнинг кундалик фаолияти. Аммо, яқинда Бразилияда шундай воқеа содир бўлдики, у жуда кўп шов-шувларга сабаб бўлди. Гап жаҳондаги энг машҳур ва энг қиммат (агарда ҳар бир ўйинчининг футбол бозоридаги нархи ҳисобига олинса) команда — «Сантос»нинг сотилиши ҳақида кетяпти.

Ҳа, «Сантос» илдиз-пилдизи билан — Пеле, Эду ва бошқа машҳур футболчилари билан кўтарасича сотилди... Энг қизиғи шундаки, уни бир киши: Бразилия гражданин Карлос Кальдейра Фильо сотиб олди.

Бу воқеа аслида 1965 йили бошланган. Ўша вақтда «Сантос» ўз шуҳратининг энг чўққисига кўтарилган эди. Клуб командалари ўртасида қаторасига икки марта жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлган «Сантос» ғалабадан ғалабага сари борарди. Гастроль сафарларида астрономик фойда кўрган (ҳар бир учрашувда 20-30 минг доллардан) клуб раҳбарларининг боши айланиб қолди. Улар пўлат сейфларга оқиб келаётган олтиндан маст бўлиб, «Сантос»ни биринчи даражали футбол командасидан ҳашаматли клубга айлантиришга қарор қилдилар. «Сантос»нинг президент кенгаши бу фикрни амалга ошириш учун «социал тадбирлар» — базмлар, коктейллар, қабул маросимлари учун Сантос шаҳрининг аристократлар турадиган соҳилида жойлашган ҳашаматли сарой — меҳмонхонани сотиб олишга қарор қилди. Сарой эгалари — Фракаролли оиласи уни 6,5 миллиард крузейрога сотишга розилик билдирди. Шартномага биноан бу маблағнинг ҳаммаси беш йил ичида... «пул қийматининг пасайиши ва процентларни ҳисобга олган ҳолда» тўланиши зарур эди. Арзимаган деталь — процент ҳақидаги шартга «Сантос» хўжайинлари ўша пайтда аҳамият беришмаган эди.

Аксинча, Бразилия валютаси харид қимматининг жуда тез пасайиши ва контрактдаги процент ҳақидаги шарт клуб бошига битган бало бўлди. Бу тадбирнинг икир-чикирларига кириб ўтирмай шу нарсани айтиб қўя қолайлик, белгиланган муддат, яъни 1969-1970 йилларга келиб, 4 миллиард крузейро тўлаган «Сантос»... яна 14 миллиард крузейро қарзлигича қолди. Бунча пул клуб кассасида бўлмай, «Сантос»нинг яқин келажакда шунча пул топишига ҳам ҳеч қандай умид йўқ эди. Иш шу даражагача бориб етдики, клуб хонавайрон бўлиш хавфи остида қолди. Матбуотда бундай шармандагарчиликдан қутилишнинг бирдан бир йўли — «Сантос»нинг энг қимматбаҳо хазинаси — Пелени сотиш, деган ташвишли хабарлар пайдо бўла бошлади. Жумладан, номини эълон қилишни истамаган мексикалик мультмиллионер ва айрим итальян клублари Пелени жуда қимматга сотиб олишга тайёр эканликлари ҳақидаги хабарлар босилди. «Сантос» маъмуриятининг бири-бирига зид бўлган интервьюлари эса парокандаликни тобора кучайтирарди.

Худди шу пайтда биз юқорида номини айтиб ўтган Сантос шаҳрининг ҳурматли граждани сеньор Карлос Кальдейра Фильо саҳнада пайдо бўлди. Одатда бундай кишилар ҳақида «завод, газета, кемаларнинг эгаси» дейилади. Чиндан ҳам Кальдейра Фильо бир неча газеталарнинг, катта-катта ер участкаларининг, заводларнинг хўжайини. Кунига юз мингдан зиёд йўловчини қабул қилиб, жўнатадиган машҳур Сан-Пауло автобус вокзали эса, унга пароходлар ўрнини босади.

Вазиятни синчиклаб ўрганган Фильо, ишга киришиш пайти келганини тушунди: олма шундай етилган эдики, дарахт танасига аста тегилса ҳам бас, меваси оёқ остига тушарди. «Сантос»нинг директорлари ва президенти билан учрашган Фильо улар билан осонгина келишди. Ахир тубсиз жар ёқасида турган кишилар иккиланиб ўтирармиди?

Футбол корчалонларининг розилигини олган Кальдейра Фильо зудлик билан Фракаролли оиласининг ҳаяжонланиб турган ворисларига ташриф буюрди ва улардан 60 ой ичида клубнинг барча қарзларини тўлаш мажбурияти эвазига «Сантос»нинг мажбурият васиқаларини сотиб олди.

«Сантос» хонавайрон бўлиш хавфидан қутилди, ҳатто ўша машъум саройдан фойдаланиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолди. Пеле ҳам сотилмади. Фақат ана шу хизматлари эвазига бой «паногоҳ»-ишқибоз» нима орттирганини аниқлаш қолди, холос.

У айнан истаган нарсасини, яъни тарихий хроника ва футбол репортажларида «Сантос — Футбол-Клуб» деб аталган, қўшиқ ва гимнларда куйланган, чемпионлик ленталари ва давр чамбараклари билан нишонланган, «мустақил ва енгилмас» «Сантос»ни қўлга киритди.

«Сантос» — Футбол — Клуб» директорати имзо чеккан мажбуриятга биноан эндиликда ва бундан кейин сеньор Кальдейра Фильонинг розилигисиз футболчилар билан бирорта ҳам шартнома тузилмайди. Ўйинчиларни сотиш, сотиб олиш, гастроль сафарлари, турнир мажбуриятлари, умуман «Сантос»нинг бутун ҳаёти шуҳратпараст пулдорнинг фикри билан келишиши керак. Бундан ташқари, клубнинг барча даромади Сан-Пауло штати футбол федерациясининг назорати остига олинади ва у Кальдейра Фильонинг биринчи талаби биланоқ уларни текширувдан ўтказиши мумкин.

Шундай қилиб, сеньор Кальдейра Фильо «Сантос»нинг — унинг спорт базалари, барча қитъа стадионларида қўлга киритган ютуқлари, ҳамма тренерлари, массажчилари, омади юрмаган маъмурияти ва ҳеч нарсада айби бўлмаган футболчилари — ҳаммасининг ягона ва қудратли хўжайини бўлиб олди.

Игорь ФЕСУНЕНКО,
Рио-де-Жанейро.

НИКАРАГУАДА ЎЗБОШИМЧАЛИК

САН-ХОСЕ. Никарагуадан олинган хабарларга кўра, мамлакатда Америка монополияларининг гумаштаси генерал Сомоса диктаторлик режимига қарши норозилик ҳаракати кучайиб бормоқда. Бундан чўчиган маъмурлар меҳнаткашларга қарши миллий гвардияни ишга солмоқдалар. Ватанпарварларни қамоққа олмоқдалар, уларни қийнаб азобламоқдалар. Никарагуа студентлар федерациясининг собиқ раиси Уго Мехиа билан неча ўнлаб студентлар яқинда ҳеч сўроқ ва терговсиз қамоққа ташланди.

Бу янги зўравонликдан ўқувчи ёшлар ғоятда дарғазаб бўлишди. Никарагуа пойтахти — Манагуанинг марказий кўчаларида студентларнинг намойишлари ҳамда муаллимлар ва ўқувчиларнинг митинглари бўлиб ўтди. Улар қамоққа олинган ўртоқлари дарҳол озод қилинишини, жазо беришлар тўхтатилишини ҳамда таълим-тарбия эҳтиёжлари учун ажратиладиган маблағлар кўпайтирилишини талаб қилдилар.

Маъмурлар намойишчилар билан митинг қатнашчиларидан ўч олмоқ учун армия отрядларини ишга солдилар. (ТАСС).

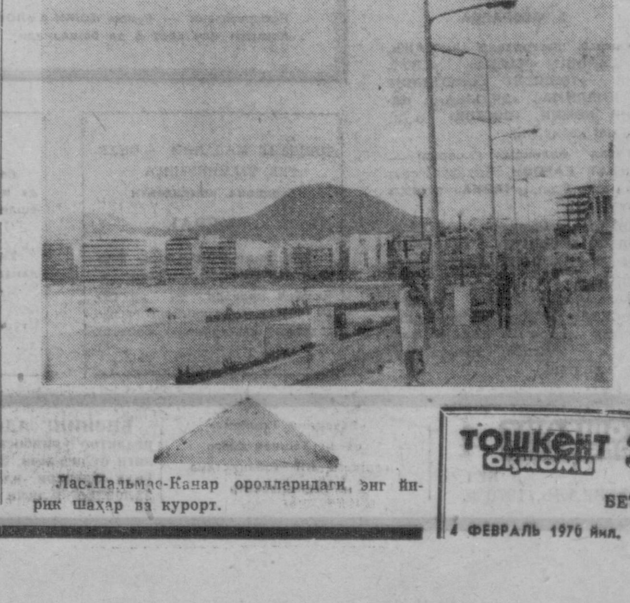

Лас-Пальмас-Канар оролларидаги энг йирик шаҳар ва курорт.

Александр Бек

Фамилиясиз киши

Бу чеҳра болалигимда кўрган бир нарсани эсимга солди. Майн Рид ёки Фенимор Купер китобларининг кўк муқовасида чувак юзли ҳиндининг ён томонидан тасвирланган расми бўларди.

Бауржоннинг кўриниши ҳам менга ўша суратни эслатади.

Катта-катта кўзли, мўғулларникидек жағлари туртиб чиққан буғдой ранг юзли бу одам айниқса ғазаби қайнаган пайтларда жуда хотиржам кўринарди. У ўзининг қоп-қора, тароққа бўйсунмайдиган дағал сочларини ҳазиллашиб отнинг ёли деб атарди.

Гапларини тинглаб ўтириб, унга диққат билан разм солдим. Бу қозоқ йигити рус тилида бемалол гапирарди. Ҳатто ҳаяжонланган кезларида ҳам у рус сўзлари ва иборааларини бузмай гапирарди. Фақат шошилмай сўзлаганимда баъзан жўрттага шундай қилаётгандек туюларди. У қозоқча гапирганда сўзлар оқими қуйилиб келишини кейинчалик сезиб қолдим.

Папирос олиб, портсигарни чақиллатиб ёпгач, у сўзини кескин тугатди:

— Агар сиз, ҳар ҳолда вақти келиб, менинг тўғримда ёзмоқчи бўлсангиз, мени Бауржон Момиш ўғли деб қозоқча атанг. Майли, қозоқлигимни, қир-адирда қўй боқиб юрган чўпон эканлигимни, фамилиясиз кишилигимни ҳамма билсин.

5

Танишувимизнинг биринчи оқшомида Бауржон Момиш ўғлининг полкка келган янги кишилар — ҳали уруш кўрмаган командирлар билан қилган суҳбатида қатнашишга муяссар бўлдим.

У солдат қалби ҳақида сўзлади. Шошилмайгина сўзлар экан, у гап орасида Волоколамск йўлидаги бир жанг ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Юрагим шув этиб кетди. Дарҳол ён дафтаримни олиб, шоша-пиша ёза бошладим. Ишимнинг ўнгидан келганига ҳали ишонмасамда, кўпдан бери кутиб юрган қиссанинг саҳифаси очила бошлаганини пайқаган эдим. Суҳбатдан сўнг қулай пайт топиб, Бауржон Момиш ўғлидан Волоколамск тош йўлидаги жанглар тарихини бошидан охиригача айтиб беришини илтимос қилдим.

— Йўқ, — жавоб қилди Бауржон Момиш ўғли, — мен сизга ҳеч нарса айтмайман.

Бундан кейинги ҳангомамиз ўқувчимга маълум.

6

Бу ўринда Бауржон Момиш ўғлининг ноҳақлигига шубҳа қилмадим. Мен ҳам, у каби, ҳақиқатни истардим. Аммо унинг одамларга, айниқса, солдат қисматини тотиб кўрмаган одамларга баҳо бериши кўпинча ортиқча заҳархандали бўларди. Бунга, бир томондан, Бауржоннинг ёшлиги ҳам сабаб бўлди дейиш мумкин. Биз учрашган кунларимизда у эндигина ўттиз ёшга тўлган эди.

Кескин рад жавобини олгач, мен қистайверишни бас қилдим, аммо жуда кўп кунларни Бауржон билан ёнма-ён юриб ўтказдим.

У сўзга чечан ва топиб сўзлашни яхши кўрарди. Қулай пайтни бой бермай, эшитганларимни сабр-тоқат билан ёзиб юрдим. У менга кўникиб қолди.

Бауржоннинг дўстларидан унинг ҳаёт йўлини билиб олдим. Мактабда унга Каттакўз ва Чангтегмас деб икки хил лақаб қўйишган экан. Туёғидан кўтарилган чангни ўзига юқтирмай, ғоят тез чопадиган афсонавий отни Чангтегмас деб аташаркан.

Мавриди келиб бир куни Бауржонга қараб дедим:

— Барибир, сизнинг тўғрингизда ёзаман. Ўшанда сизни мактабда Чангтегмас деб атаганларини, албатта, бирон ерга қистириб ўтаман.

У жилмайди. Табассум унинг тусини ҳам ўзгартириб юборди. Жиддий юзида тўсатдан болаларникидек майинлик пайдо бўлди.

— Сиз тўп сурговчи от экансиз, — деди у меҳрибонлик билан. Хафа бўлманг яна, бу мақтаганим бўлади. Бундай от секин тортади, уни буриш ҳам қийин, буриб олдингизми, у оғир тўпни ҳам тортиб кетаверади. Сиз мени йўлдан бурдингиз... Майли, сиз истаган нарсаларни гапириб берай. Аммо шартим бор..

У қаддини орқага ташлаб, қиличини қинидан суғуриб олди. Шишасиз кичкина чироқ аранг ёритиб турган пастгина зах блиндажда нақшли тиғ ярақлаб кетди.

— Шартлашамиз, — давом этди у. — Сиз ҳақиқатни ёзишга мажбурсиз. Ёзган китобингизни менга келтириб берасиз. Мен биринчи бобини ўқийман: «Ёмон, ёлғон! Чап қўлингизни стол устига қўйинг» — дейман. Ҳаф! Чап қўлингиз асфала софилинга кетади! Иккинчи бобини ўқийман: «Ёмон, ёлғон! Ўнг қўлингизни стол устига қўйинг». Ҳаф! Ўнг қўлингиздан ҳам жудо бўласиз! Шунга розимисиз?

— Розиман, — жавоб бердим мен.

Шу топда ҳазиллашмоқда эдик, аммо икковимиз кулмасдик.

Мўғулларникига ўхшаган йирик қора кўзлар менга синовчан тикилиб турарди.

— Яхши, — деди у. — Қоғоз-қаламингизни олинг. Ёзинг: «Биринчи боб. Ваҳима».

ВАҲИМА

1

— Ёзинг, — деди Бауржон Момиш ўғли. — «Биринчи боб. «Ваҳима». Сўнг, бир оз ўйланиб туриб деди:

— «Қўрқиш нима эканлигини билмаган панфиловчилар биринчи жангга отилдилар...» Қалай, бошланиши сизга ёқадими?

— Билмасам, — дея қатъиятсизлик билан жавоб қилдим мен.

— Адабиёт ефрейторларигина шундай ёзишади, — деди кескин оҳангда у. — Биз билан бирга ўтказаётган ана шу кунларингизда мен сизни атайин гоҳ миналар портлаб турадиган, гоҳ ўқлар визиллаб учадиган ерлардан олиб юришларини буюрдим. Чунки мен сизни ваҳима синовдан ўтказмоқчи эдим. Тушунтиришга ҳаракат қилмай қўя қолинг, сизга ваҳимани босишга тўғри келганлигини шундаёқ билиб турибман.

Нега энди сиз ва сизнинг ижодкор ўртоқларингиз, ўзингиз сингари эмас, балки қандайдир ғайритабиий одамлар урушадилар деб тасаввур қиласиз? Нега сизларга хос бўлган инсонлик ҳис-туйғулардан солдатни маҳрум деб ўйлайсизлар? Нима, сизнингча, у насли пастми? Ёки аксинча олий даражада яратилган бир кимсами? Эҳтимол, сизнингча, шижоат — табиат инъомидир. Ёки қаҳрамонликни каптенармус шинелларга қўшиб жангчиларга тарқатади-да, рўйхатига «олинди», «олинди» деб белгилаб қўяди, деб ўйлайсизми?

Мен жанг майдонларида анчагина тажриба орттирдим. Полк командири бўлдим, ўйлайманки, «бу шундай эмас», дейишга асосларим бор.

Бепоён мамлакатимизга бостириб киришар экан, немислар нималарга умид боғладилар? Улар Шарқ юришида ўзлари билан бирга танк колонналарининг бошида генерал Ваҳима боради, уни кўрган барча тирик жон тиз чўкади ёки тум-тарақай бўлиб қочади, деб ишонган эдилар.

Бир минг тўққиз юз қирқ биринчи йил октябрь ойининг ўн бешинчисидан ўн олтинчисига ўтар кечасидаги бизнинг биринчи жангимиз душман билангина эмас, айни вақтда Ваҳима билан ҳам қилган жангимиз бўлди. Орадан етти ҳафта ўтгач, немисларни Москва остонасидан улоқтириб ташлаганимизда, улар орқасидан генерал Ваҳима ҳам жуфтакни ростлаб қолди, ниҳоят улар ҳам, эҳтимол, бу урушда биринчи марта, орқадан ваҳима босиб келишнинг нима эканлигини амалда кўрдилар.

2.

Октябрнинг ярималаригача, Москва остонасида жанг бошланиб кетгунга қадар биз урушга кирганимиз йўқ. Қозоғистондан чиққанимиздан сўнг Бош Қўмондонликнинг резерви сифатида Ленинград областининг ботқоқликларида, фронтдан ўттиз-қирқ километр нарида бир ярим ой яшадик. Буни мудофаанинг иккинчи линияси деб ҳам аташарди.

Олтинчи октябрь куни эрталаб мен тревога бўйича батальонни оёққа турғизиш ҳамда яқиндаги темир йўл разъездига олиб чиқиш ҳақида буйруқ олдим. У ерда бизни теплушка ва платформалар кутиб турарди. Юкларни ортиб бўлгач, тунда йўлга тушдик.

Қаёққа? Ҳатто батальон командири мен ҳам вақти-соати етгунга қадар буни билолмадим. Бизни фронтга эмас, балки фронтдан узоққа олиб кетишаётгандай туюларди. Поезд оралиқдаги пунктларда тўхтамай, катта станция — Бологоега қараб олиб борарди.

Йўлда, Бологоеда тушлик овқат кутиб турибди, деб эълон қилишди. Аммо бизни кимдир шошилтирарди, кимдир эшелонимизни қистовга оларди. Тушлик овқатни тарқатишга улгирмади. Паровозлар икки-уч минут ичида алмаштирилди. Гудок — яна йўлга!

Бологоедан қаёққа бурилишимизни ҳамма қизиқиб кутарди. Тезда маълум бўлишича, Москва томон йўл олдик.

Уч юз ўн олтинчи дивизия батальонлари тушган барча эшелонлар ярим станцияларда ҳам тезликни бўшаштирмай, бир ярим-икки соатлик интервал билан Москва томон елдай борарди.

Бизни у ёққа қандай мақсадни кўзлаб, юборишаётган экан?

Буниси номаълум эди.

Нега бунчалик елдай учиб бораётирмиз? Қаёққа кетяпмиз, Москвадан сўнг поезд қай томонга буриларкин? Қаерда тўхтаймиз?

Буниси ҳам номаълум эди.

Фавқулоддаги бу тез ҳаракат ҳаммани ҳаяжонли ташвишга солиб қўйди. Барчанинг қалбини ниҳоят ҳақиқий ишга, жангга кирар эканмиз, деган фикр қамраб олганди.

3

Еттинчи октябрь куни Москвадан ғарб томон бир юз йигирма километр узоқликда бўлган Волоколамск яқинидаги ўрмонга келиб тушдик.

Мени станцияга полк командири ҳузурига чақиришди.

Темир йўл кўтармаси яқинида саф тортган, маскировка учун йўл-йўл қилиб яшил ва кул ранг бўёқлар билан бўялган пастак миноралар ҳали ҳам ёдимда. Бу баъзан сақланадиган идишлар экан. Бу темир миноралар тез кунда портлатиб юборилиши, уларнинг аста-секин осмонга кўтарилиб, гўё у ерда бир зум муаллақ тургач, ерга қулашини ким ҳам хаёлига келтирибди, дейсиз. Ана шундан сўнг гумбирлаш эшитилиб ҳаммаёқни аланга аралаш тутун қоплаб олганди.

Станция биносига яқинлашарканман, — кейинчалик бу бинонинг дабдаласи чиқиб, ундан ҳамма ёғини қурум қоплаган тўрт девор қолган эди, — узоқдан тўплар ортилган платформалар составини кўриб қолдим.

Мени кимдир чақириб қолди. Бундай қарасам, состав ёнида дивизиямиз артеллерия полкининг командири, полковник Малинин турган экан.

— Кўриб қўй-чи, қочқоқ, — деди у. — Ёқадими?

Илгари тўпчи бўлиб, батареяга командирлик қилганим ҳолда, ўз хоҳишим билан пиёдалар сафига ўтганимни билганидан буён, у мени қочқоқ деб атарди.

Заводдан янгигина чиққан тўплар қуюқ қорамтир замбарак мойи билан қопланган эди. Дивизиямиз артиллериясига қўшимча берилган бу тўплар ҳозиргина келтирилибди.

— Эҳ-ҳа, — қувонч билан дедим мен, — оғир тўплар ҳам бор-ку!

— Бу бегемотларни қалъа сингари ўрнатамиз...

— Бу ерда узоқ туриб қоламизми?

— Қишлаб қолсак керак дейман.

(Давоми бор).

(Давоми. Боши газетанинг 28-сонида).

Ажойиботлар

НЕФТЬ ПАРФЮМЕРИЯСИ

Нефть маҳсулотлари гуллар билан муваффақиятли рақобатлаша олиши мумкин. Озарбайжон Фанлар академиясига қарашли нефть химиявий процесслар институтида синтез қилинган хушбўй моддаларни табиий гул ҳидидан ажратиб бўлмайди.

Олимлар хушбўй жасмин ҳидини берувчи модда яратишга, ҳамда уни саноат кўламида ишлаб чиқариш технологиясини вужудга келтиришга муваффақ бўлдилар. Бутуниттифоқ синтетик ва табиий хушбўй моддалар илмий-тадқиқот институти мутахассисларининг таърифига кўра, бу сунъий хушбўй модда нозик ҳидли атир тайёрлашда ишлатилувчи асосий модда бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Синтетик хушбўй моддаларнинг табиий хушбўй моддалар олдидаги фазилати шундаки, ортиқча харажат қилмай уларни тонна-тонналаб ишлаб чиқараверши мумкин. Бундай моддаларни нефтдан чиқариб олиш процесси жуда содда.

Совун, кир ювиладиган порошоклар тайёрлашда сунъий хушбўй моддалардан кенг кўламда фойдаланилади.

И. УСЕЙНОВА,
(ТАСС мухбири).
Боку.

ЧЎҚҚИДАГИ ЁДГОРЛИК

Арман археологлари Севан кўли яқинидаги Гегам тизма тоғининг чўққиларидан бирида циклопик шаклдаги бир қалъани топдилар. Денгиз юзидан 330 метр чамаси баландликдаги бу ерда тарашланмаган тош териб кўтарилган қалин қалъа деворлари, мудофаа истеҳкомларининг қолдиқлари сақланиб қолган. Қалъа деворлари муайян геометрик шаклда бўлмай, тоғ чўққисининг периметри бўйича кўтарилган.

Мутахассисларнинг фикрига кўра, қалъа милоддан илгари уч мингинчи йилда қурилган. Бу қадар баландликда топилган қалъа олимлар учун кутилмаган ҳодиса бўлди. У мамлакатимизда энг баланд тоғликдаги циклопик қалъадир.

Г. ГАЛУСТЯН.
(ТАСС мухбири).
Ереван.

Москва области. Шанба ва якшанба кунлари областнинг кўпгина сув ҳавза ва кўллари ёнида иссиқ кийиниб олган кишиларни кўриш мумкин. Булар балиқ ови ишқибозларидир. Балиқ ови ишқибозлари турли катталикдаги балиқларни овлайдилар.

Шу билан бирга очиқ ҳавода яхши ҳордиқ чиқариб қайтадилар.

СУРАТДА: Клязьмин сув ҳавзасида.

В. Созинов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4|II да Спартак, 5|II да Ойжамол.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4|II да Олтинчи июль, 5|II да Олтинчи июль.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4|II да Гавҳари шамчироқ, 5/II да Фарҳод ва Ширин.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 4|II да Баҳс, 5|II да Учинчи орзу.

КИНО

4 ФЕВРАЛДА

Хавфли гастроллар — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», НАВОИЙ НОМЛИ, «ВОСТОК» (кечқурун).

Гўзал маликам (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8 да).

Шахмат новелласи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Болаликнинг сўнгги кечаси — «МОСКВА» (кечқурун).

5 ФЕВРАЛДА

Хавфли гастроллар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», НАВОИЙ НОМЛИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Гўзал маликам (2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ва кеч 8 да), «ЧАЙКА» (кундуз соат 2 да).

Шахмат новелласи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Болаликнинг сўнгги кечаси — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ўтган кунлар — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 4.40 минутда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
4 ФЕВРАЛДА

ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ВА ЁШ ИЖРОЧИЛАР ИШТИРОКИДА

КОНЦЕРТ

Қатнашадилар:

СССР халқ артисти, Давлат мукофотининг лауреати

ТАМАРАХОНИМ

СССР халқ артисти, Давлат мукофотининг лауреати

ГАЛИЯ ИЗМАЙЛОВА

Ўзбекистон ССР халқ артистлари, Ғулом АБДУРАҲМОНОВ, Қундуз МИРКАРИМОВА, Клара ЮСУПОВА;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Камтар ОТАБОЕВ, Вилоят ОҚИЛОВА, Мирза ТОҲИРОВ;

Солистлар: Алижон ҲАСАНОВ, Гулшод ОТАБОЕВА, Анвар РУСТАМОВ, Ҳайрулла ЛУТФИЛЛАЕВ, Манзура МУМИНОВА, Қизлархон ДУСТМУҲАМЕДОВА, Баҳодир ЗИЯМУҲАМЕДОВ;

ТУХТАСИН ЖАЛИЛОВ НОМИДАГИ

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ ОРКЕСТРИ

Оркестрнинг бадиий раҳбари ва бош дирижёри — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

САИД АЛИЕВ

Дирижёр — Аббос БАҲРОМОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Программани — Ғулом ТОЖИ-АЪЛОЕВ олиб боради.
Концерт кеч соат 8 да бошланади.

ТОШКЕНТ МАДАНИЙ — ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИГА
ётоқхона коменданти

КЕРАК

Мурожаат учун адрес; Тошкент-95. Чиғотой кўчаси, 2, Чимбой проезди, 97 уй (28, 38, 49 автобусларнинг «Студентлар шаҳарчаси» бекати).

ЛЕНИН РАЙОН РАЙПИЩЕТОРГИГА
Сотувчилар, кассирлар ҳамда мактаб — магазинига 16—24 ёшли ўқувчилар

КЕРАК

Ўқувчиларга стипендия тўланади.

Мурожаат учун адрес; Тошкент шаҳар, Привокзальный кўчаси, 32 уй, кадрлар бўлими.

РАДИО

4 ФЕВРАЛЬ ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Катта дўстнинг қўли» (русча). 18.10 Замонавий рус қўшиқлари. 18.40 Спорт эшиттириши (русча). 19.20 Қозоқ куйлари. 20.00 «Ўзбекистон ишчиси», радиожурнали. 20.30 Саноат ходимлари учун концерт. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун концерт. 22.20 Тожик куйлари. 22.40 Шеърият кечаси (ўзбекча). 23.15 «Дам олиш соатида» деган концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ўзбекистон артистлари ижросида жаҳон халқларининг куйлари. 19.30 «Ленин — ҳужжатли фильмларда» деган суҳбат (русча). 20.00 М. Фарҳат ва Ф. Ансори шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 20.30 Корейс куйлари. 21.00 «Қардош халқлар адабиёти». Тожик ёзувчиси Ф. Муҳамедовнинг «Кўҳна одамлар» повестидан парча (ўзбекча). 21.40 Москва. Миллионлар ленинча университети.

5 ФЕВРАЛЬ ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 8.25 «Сени куйлайман, республикам» деган концерт. 9.30 Ф. Назаров. Халқ чолғу оркестри учун сюита. 10.10 М. Равель. «Дафнис ва Хлоя» симфоник балетидан парчалар. 10.30 Севги қўшиқлари. 11.15 «Халқ контролёрлари» деган эшиттириш (ўзбекча). 11.30 Ўзбекистон радиоси ва телевидениеси халқ чолғу оркестрининг концерти. 13.30 Рус композиторлари опера ва балетларидан куйлар. 15.15 «Саломатлик — туман бойлик» (ўзбекча). 15.20 Музика маданияти радиоуниверситети. 16.10 «Композитор М. Мусоргский» деган эшиттириш. 16.50 «Правда» газетасининг обзори. 17.00 Симфоник куйлар. 18.00 «Шаҳар — қишлоққа» (ўзбекча). 18.10 Вальслар. 19.20 Татар куйлари. 20.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.20 Чолғу куйлари. 22.40 В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча). 23.15 Мақом кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Куйлардан-куйларга. 9.15 Реклама ва эълонлар.

19.00 М. Бобоев. «Ҳаётимдан ҳикоялар». Автобиографик қиссадан парча. 19.30 Поляк қўшиқчиси Р. Рольска бугун сиз билан бирга. 20.00 Қ. Қосимов ва Т. Иброҳимова ижросида қўшиқлар. 20.30 С. Юдаков. «Менинг Ватаним» кантатаси. 21.00 Ўткир Рашиднинг янги шеърлари (ўзбекча). 21.40 Москва. Миллионлар ленинча университети.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 Чет эл композиторларининг симфоник куйлари. 17.00 Г. Свиридов. «Патетик оратория». Суҳбатли концерт.

ТЕЛЕВИЗОР

4 ФЕВРАЛЬ ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Телевизион янгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.10 «Юлдузча». Тележурнал.

18.40 Ленин кутубхонаси.

18.55 Андижон шаҳар маданият уйи бадиий ҳаваскорларининг концерти.

19.35 Телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 «Россия овози». Концерт.

20.30 Ўқувчилар учун эшиттириш.

21.00 Янгиликлар.

21.05 Рангли телевидение. «Хайрлашув қўшиғи» музикали телевизион спектакль премьераси.

22.30 «Вақт» информацион программаси.

23.00 Интервидение. Фигурали учиш бўйича Европа биринчилиги. Эшиттириш Ленинграддан олиб кўрсатилади.

02.00 Янгиликлар.

02.05 Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 «Энг бахтиёр болалар ҳақида». Бадиий ҳаваскор болалар концерти.

18.40 КИНОЛЕНИННОМА.

19.20 Конькида фигурали учиш бўйича СССР чемпионати.

Ўзбек тилида: 20.00 Телефильм. 20.50 «Замондас» программаси (қозоқ тилида). 21.50 «Ўтмиш билан учрашув». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 «Баландлик». Бадиий фильм. 21.30 «Хайрли кеч». Фильм-концерт. 22.20 «Сталинград жанги саҳифалари». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 7-серия.

5 ФЕВРАЛЬ ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 Болалар учун. «Қувноқ эстафета». 18.40 Телевизион янгиликлар. 18.50 «Шоир ва замон». В. Маяковский асари асосида телекомпозиция. 19.35 «Оламда нима гап». Халқаро программа. 20.05 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.10 Телевизион янгиликлар. 20.25 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 20.45 «Таваккал Қодиров куйлайди». Концерт. 21.35 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 2-серия.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси ва янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун эшиттириш. 13.45 «Рус театри тарихидан». 15.00 Миллионлар ленинча университети. 15.30 Янгиликлар. 15.35 Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тилидан 20-машғулот. 18.30 Ота-оналар учун консультация (ўзбек тилида). 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. «Сиёсий иқтисод». 19.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Инглиз тилидан 20-машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси ва янгиликлар. 20.15 Рангли телевидение. «Сеҳрли калишлар». Болалар учун қўғирчоқ спектакль. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Ўқувчилар учун спорт эшиттириши. 21.30 Миллионлар ленинча университети. 22.00 Интервидение. Фигурали учиш бўйича Европа биринчилиги. Эркин программа. 02.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон ССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги Тошкент енгил саноат политехникумининг директори М. Ш. Шомансуровга отаси

Шофаттоҳ
ШОМАНСУРОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми 4 бет.
4 ФЕВРАЛЬ, 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар — 33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими — 33-65-57, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579
НАШР 2719.
Р. 02221.